

Krátenie rozpočtu vysokých škôl znižuje atraktivnosti Slovenska pre mladých

Slovenská akreditačná agentúra pre vysoké školstvo (SAAVŠ) upozorňuje na vážne hospodárske a sociálne riziká znižovania rozpočtu pre vysoké školy. V návrhu štátneho rozpočtu pre verejné vysoké školy sa počíta s medziročným poklesom o 27,2 miliónov eur pre rok 2022, pritom už rozpočet na tento rok bol znížený o 18,2 miliónov eur oproti roku 2020.

Vysoké školstvo prechádza jednou z najhlbších reforiem od nežnej revolúcie, vyvolanou existenčnou potrebou Slovenskej republiky výrazne zvýšiť svoju konkurencieschopnosť v zápase o mladú generáciu. Všetky vyspelé krajiny sveta zostávajú v zápase o získavanie ľudského kapitálu. Za ostatných dvadsať rokov Slovensko stratilo takmer 40 % populácie devätnásťročných, čo výrazne ohrozuje schopnosť vlastnej reprodukcie obyvateľstva, stabilitu ekonomiky a verejných zdrojov, ako aj napĺňanie sociálnych odvodových fondov (dôchodky, zdravotníctvo...).

V súčasnosti študuje až zhruba 16 % študentskej populácie Slovenskej republiky v zahraničí.¹ Len pre porovnanie, podľa ostatnej správy OECD „Education at a Glance 2021“ Slovensko vynakladalo na študenta v dolároch prepočítaných na paritu kúpnej sily len 71 % priemeru OECD a EÚ.² Krajiny, kam odchádza najväčšia časť našich študentov, výrazne vyššie financujú vysoké školy, napr. ČR (95 % financovania priemeru OECD), Veľká Británia (176 %), či Dánsko (116 %). Plánované škrtky našu pozíciu ešte zhoršia. Zároveň je ťažko očakávať od vysokých škôl porovnateľný alebo nadpriemerný výkon pri výrazne podpriemernom financovaní. Pritom ďalšie znižovanie prostriedkov priepať medzi nami a našimi konkurentmi ešte prehĺbi.

Pre zmenu tohto trendu je kľúčovým výrazné zatraktívnenie Slovenska pre mladých ľudí, najmä zatraktívnenie vysokoškolského vzdelávania. A to rovnako v kvalite vzdelávania, ako aj v investíciách do vysokoškolského prostredia, ktoré tiež vychováva.

Na vysokých školách začali zmeny zamerané na zvyšovanie kvality vzdelávania. Sústreďujú sa najmä na ciele vzdelávania, na študenta, na jeho uplatniteľnosť v praxi po skončení, na to, aby vzdelávanie malo zmysel a prinášalo študentom hodnotu. Prvé akreditácie študijných programov podľa nových štandardov sa v týchto dňoch dokončujú. Agentúra bude o nich podrobnejšie informovať budúci mesiac. Nasledovať budú systémové akreditácie, ktoré neobídu žiadnu vysokú školu na Slovensku.

Vysoké školy práve teraz potrebujú financie na reformy. Na investície do zavádzania nových systémov kvality, na odstraňovanie nedostatkov a zlepšovanie kvality vzdelávania tak, aby mohli čeliť zostávajúcej sa medzinárodnej konkurencii a pomôcť Slovensku vytvárať atraktívne prostredie pre mladé talenty. Znižovanie financovania verejných vysokých škôl však ohrozuje dosahovanie týchto cieľov tak dôležitých pre Slovensko a jeho občanov. Preto vyzývame vládu a poslancov Národnej rady SR, aby prehodnotili krátenie rozpočtu pre verejné vysoké školy v rokoch 2021 a 2022.

---

¹ [Global Flow of Tertiary-Level Students | UNESCO UIS](#)

² OECD, Education at a Glance 2021, graf C1.3, https://www.oecd-ilibrary.org/total-expenditure-on-educational-institutions-per-full-time-equivalent-student-by-type-of-service-2018_3eb86475-en.xlsx?itemId=%2Fcontent%2Fcomponent%2F3eb86475-en&mimeType=vnd.openxmlformats-officedocument.spreadsheetml.sheet